

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
การสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ 60 ปีการศึกษา 2550
วิชากฎหมายอาญา กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน
กฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายปกครอง
วันอาทิตย์ที่ 30 กันยายน 2550

คำถาม 10 ข้อ ให้เวลาตอบ 4 ชั่วโมง (14.00 น. ถึง 18.00 น.) ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ข้อ 1. นายเอกกับนายตันเป็นคนไทยได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอินเดียด้วยกัน ขณะที่อยู่บริเวณห้องผู้โดยสารขาออก ที่สนามบินประเทศอินเดีย เพื่อจะเดินทางกลับมาเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย นายเอกซื้อของที่สนามบินจนเงินหมดจึงขอยืมเงินนายตันเพื่อเสียภาษีสนามบิน นายตันไม่ให้ จึงเป็นปากเป็นเสียงกัน ในขณะนั้นเอง นายเอกถือโอกาสล้วงเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อนายตันไปห้าพันบาท นายตันโกรธนายเอกมาก ครั้นนายเอก นายตันเดินทางกลับถึงประเทศไทย นายตันยังไม่หายโกรธจึงไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปรามว่านายเอกใช้กำลังทำร้ายชกต่อยตนจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายแล้วในทันทีทันใดนั้นได้ลักเอาเงินของตนไปห้าพันบาทที่สนามบินประเทศอินเดีย อันเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์

ให้วินิจฉัยว่า นายเอกและนายตันมีความผิดฐานใด และรับโทษในราชอาณาจักรได้หรือไม่

ธงคำตอบ

นายเอก คนไทยล้วงเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อของนายตัน คนไทยที่ไปด้วยกันที่ประเทศอินเดีย เป็นการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์นอกราชอาณาจักร เมื่อนายเอกซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย และนายตันผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน นายเอกจึงต้องรับโทษภายในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 8 (ก) (8)

ส่วนการที่นายตันไปแจ้งความร้องทุกข์ดังกล่าว เป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา เพื่อจะเกลี้ยให้นายเอกต้องรับโทษในความผิดฐานชิงทรัพย์ซึ่งหนักขึ้นกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ นายตันจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 172, มาตรา 174 วรรคสอง และเมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์ที่นายตันกล่าวหาว่านายเอกกระทำมีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่สามปีขึ้นไป นายตันจึงมีความผิดตามมาตรา 181 (1) ด้วย ซึ่งความผิดเหล่านี้ นายตันต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามมาตรา 4 วรรคแรก

ข้อ 2. นายแดงเห็นคนเดินเข้าไปในบริเวณบ้านของนายขาวซึ่งเป็นเพื่อนของตนในเวลากลางคืน จึงไปแอบดูอยู่ที่หลังพุ่มไม้ข้างรั้วบ้านของนายขาว นายขาวเดินมาปิดประตูหน้าต่างมองเห็นเงาคนก็เข้าใจว่านายแดงเป็นคนร้าย จะเข้ามาลักทรัพย์ในบ้านของตน จึงใช้ปืนยิงนายแดง 1 นัด กระสุนปืนไม่ถูกนายแดงแต่ไปถูกนายดำซึ่งเดินผ่านมา ถึงแก่ความตาย

ให้วินิจฉัยว่า นายขาวมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

นายขาวมีความผิดฐานพยายามฆ่านายแดงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 80 แต่เป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุตามมาตรา 69 เพราะเป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่าคนร้ายซึ่งจะเข้ามาลักทรัพย์ ทั้งนี้ โดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามมาตรา 62 วรรคแรก

นายขาวมีความผิดฐานฆ่านายดำโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 เป็นการกระทำโดยพลาดตามมาตรา 60 แต่เมื่อการกระทำของนายขาวต่อนายแดงเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด การที่พลาดไปถูกนายดำก็ย่อมอ้างว่าเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุต่อนายดำได้เช่นกัน (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 205/2516 และ 892/2515)

ข้อ 3. นายชมและนายชิตวางแผนกันไปหานายชื่น นายชมจัดหาปืนให้นายชิตเพื่อให้ยิงนายชื่น โดยนายชมจะทำหน้าที่ดูต้นทาง นายชมและนายชิตไปดักรออยู่ตรงบริเวณที่นายชื่นจะเดินมา เมื่อนายชื่นมาถึง นายชิตใช้ปืนนั้นยิงไปที่นายชื่น แต่ยิงไม่ถูก นายชมซึ่งดูต้นทางอยู่ใกล้ๆ กลัวความผิดจึงวิ่งหนีกลับไปบ้านเสียก่อน ส่วนนายชิตได้ติดตามนายชื่นไปโดยล้าพั้งและใช้ปืนกระบอกนั้นยิงนายชื่นถึงแก่ความตาย

ให้วินิจฉัยว่า นายชิตและนายชมจะมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

นายชิตมีความผิดฐานฆ่านายชื่นโดยเจตนาโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) เพราะนายชิตวางแผนกับนายชมไปหานายชื่น และไปดักรอ (คำพิพากษาฎีกาที่ 433/2546)

นายชมเป็นตัวการร่วมกับนายชิตในความผิดฐานพยายามฆ่านายชื่นเท่านั้น เพราะนายชมมีการกระทำร่วมกัน และมีเจตนาร่วมกันกับนายชิตในขณะที่การกระทำของนายชิตต่อนายชื่นอยู่ในชั้นพยายามฆ่า นายชมจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ประกอบมาตรา 80 และมาตรา 83

แต่นายชมเป็นผู้สนับสนุนนายชิตในความผิดที่นายชิตกระทำต่อนายชื่นฐานฆ่านายชื่นโดยเจตนาโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เพราะปืนที่นายชิตใช้ยิงนายชื่นนั้น นายชมเป็นผู้จัดหาให้ เป็นการช่วยเหลือก่อนการกระทำความผิด นายชมจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ประกอบมาตรา 86 ด้วย

ข้อ 4. นายสมได้นำแบบพิมพ์หนังสือลาออกมาเขียนข้อความว่า “เขียนที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน วันที่ 1 สิงหาคม 2550 เรื่อง ขอลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เรียน นายอำเภอพานทอง เนื่องด้วยข้าพเจ้า นายแสง ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้ เพราะมีปัญหาสุขภาพ จึงขอลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2550 ขอได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ข้าพเจ้าลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านด้วย ขอแสดงความนับถือ ลงลายมือชื่อ นายแสง ผู้ใหญ่บ้าน” และในช่องความเห็นกำนันท้องที่ นายสมได้กรอกข้อความว่า “เห็นสมควรตามที่ผู้ใหญ่บ้านขอลาออก” และได้ลงลายมือชื่อ นายสาย กำนันตำบลบางนาง ความจริงแล้วนายแสงไม่ได้ลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแต่อย่างใด และนายสมได้นำหนังสือลาออกดังกล่าวไปยื่นต่อนายอำเภอพานทอง นายอำเภอพานทองจึงออกคำสั่งให้นายแสงลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้

ให้วินิจฉัยว่า นายสมมีความผิดฐานใดหรือไม่

องค์คำตอบ

การที่นายสมปลอมเอกสารหนังสือลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของนายแสง และคำรับรองความเห็นของนายสาย กำนันตำบลบางนาง โดยนายสมลงลายมือชื่อปลอมของบุคคลทั้งสองในเอกสารหนังสือลาออกดังกล่าว เป็นการทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่นายแสง ผู้ใหญ่บ้าน และนายสาย กำนันตำบลบางนาง การกระทำของนายสม จึงเป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 วรรคแรก และการที่นายสมได้นำเอกสารหนังสือลาออกดังกล่าวไปใช้อ้างแสดงต่อนายอำเภอพานทอง นายสมจึงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตามมาตรา 268 วรรคแรก ให้ลงโทษนายสมฐานใช้เอกสารปลอม ตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 264 วรรคแรก เพียงกระทงเดียวตามมาตรา 268 วรรคสอง (คำพิพากษาฎีกาที่ 4495/2548)

ข้อ 5. นางสาวและนางสดเดินทางกลับจากไปเที่ยวต่างจังหวัด ระหว่างเดินอยู่ในซอยเปลี่ยวก่อนถึงบ้าน นายหนึ่ง ขับรถจักรยานยนต์ซึ่งมีนายสองและนายสามนั่งซ้อนท้ายมาจอดที่นางสวยและนางสด นายสองและนายสามซึ่งไม่รู้จักกับนางสวยและนางสดลงจากรถจักรยานยนต์ โดยนายสองเดินไปที่นางสวย ส่วนนายสามเดินไปที่นางสด นายสองพูดกับนางสวยว่า ขอเงินใช้หน่อย นางสาวตอบว่า ไม่มี นายสองพูดในลักษณะซึ่งซึ่งว่า อย่าให้คันเจอนะ แล้วใช้มือตบกระเป๋ากางเกงนางสวย นางสาวกลัวจึงส่งเงินให้ 100 บาท ส่วนนายสามพูดกับนางสดด้วยเสียงดังว่ามีเงินไหม นางสดรีบส่งเงินจากกระเป๋ากางเกงส่งให้นายสาม 500 บาท ด้วยความกลัว จากนั้นนายสองและนายสามกลับไปนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์แล้วนายหนึ่งรีบขับรถออกไปทันที

ให้วินิจฉัยว่า นายหนึ่ง นายสอง และนายสามมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

นายหนึ่ง นายสองและนายสามนั่งรถจักรยานยนต์มาด้วยกันแล้วนายหนึ่งขับรถตรงเข้าหานางสวยและนางสดในซอยเปลี่ยว จากนั้นนายสองและนายสามลงจากรถไปพูดขอเงินจากนางสวยและนางสดโดยที่ไม่มีใครรู้จักกันมาก่อนนั้น แม้นายสองและนายสามจะไม่ได้พูดว่าหากไม่ส่งเงินให้จะทำร้ายนางสวยและนางสด แต่การแสดงออกของนายสองและนายสามเป็นการคุกคามนางสวยและนางสดให้กลัวว่าจะถูกทำร้ายหากไม่จ่ายเงิน การที่นายสองพูดกับนางสวยว่าอย่าให้คันเจอนะ แล้วใช้มือตบกระเป๋ากางเกงนางสวยนั้นเป็นการขู่ข่มขู่นางสวยทั้งกิริยาและวาจา โดยมีความหมายว่าถ้านางสวยไม่จ่ายเงินแก่นายสอง หากนายสองคันได้นางสวยจะถูกทำร้าย และการที่นายสามพูดด้วยเสียงอันดังทำให้นางสดต้องรีบส่งเงินมาส่งให้ด้วยความกลัว การกระทำดังกล่าวเป็นการขู่ข่มขู่ในทันทีนั้น จะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อให้นางสวยยื่นให้ซึ่งทรัพย์สินเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ และการที่นายหนึ่งขับรถจักรยานยนต์ตรงมาหานางสวยและนางสดแล้วนายสองกับนายสามลงจากรถแยกไปเอาเงินจากนางสวยและนางสด เมื่อได้เงินแล้ว นายหนึ่งขับรถพานายสองและนายสามไปจากที่เกิดเหตุทันทีถือเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอันเป็นการร่วมกันกระทำความผิด นายหนึ่ง นายสองและนายสามจึงมีความผิดฐานปล้นทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรคแรก, 340 ตรี , 83

ข้อ 6. นายแหลมทราบว่า นายชายลูกจ้างชั่วคราวส่งน้ำมันของบริษัทน้ำมันแห่งหนึ่งชอบลักลอบเอาน้ำมันของบริษัทไปขายในราคาถูกในระหว่างนำน้ำมันไปส่งตามจุดต่าง ๆ นายแหลมจึงติดต่อขอซื้อน้ำมันจากนายชาย เมื่อนายชายนำรถยนต์บรรทุกน้ำมันมาจอดบริเวณจุดนัดพบซึ่งอยู่ในเส้นทางที่จะนำน้ำมันไปส่ง นายชายใช้คีมตัดลวดและซีลซึ่งปิดฝาน้ำมันแล้วเปิดฝาน้ำมันออก จากนั้นใช้หลอดยางดูดน้ำมันออกมาจากถังลงสู่ภาชนะที่ นายแหลมเตรียมไว้ น้ำมันที่ซื้อไหลลงถังได้ไม่กี่หยดเนื่องจากในหลอดดูมีฟองอากาศ นายเบ็มนักงานของบริษัทดังกล่าวได้ตามมาพบ นายชายวิ่งหลบหนีไป ส่วนนายแหลมได้ชักใบหน้าของนายเบ็มนักงานปากแตกเพราะกลัวว่าจะถูกจับกุม แล้วหลบหนีไป

ให้วินิจฉัยว่า นายชายและนายแหลมมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

นายชายเป็นลูกจ้างของบริษัทมีหน้าที่ขับรถบรรทุกนำน้ำมันไปส่งให้ลูกค้าตามจุดต่าง ๆ ความครอบครองในน้ำมันยังอยู่ที่บริษัทนายจ้าง (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 229/2510) การที่นายชายนำน้ำมันไปขาย แม่น้ำมันจะไหลลงสู่ภาชนะของนายแหลมผู้ซื้อเพียงไม่กี่หยด ก็เป็นการลักทรัพย์สำเร็จแล้ว เมื่อการลักน้ำมันดังกล่าวของนายชายได้ใช้คีมตัดลวดและซีลซึ่งใช้ปิดฝาน้ำมันเพื่อเปิดฝาน้ำมันออก เป็นการทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองทรัพย์ และเมื่อน้ำมันที่ลักเป็นของนายจ้างจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (3), (11) วรรคสอง

นายแหลมไม่เป็นตัวการหรือผู้สนับสนุนในการลักทรัพย์ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 1082/2549) แต่มีความผิดฐานรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357 วรรคแรก ดังนั้น การที่นายแหลมใช้กำลังประทุษร้ายนายเบ็มนักงานเพื่อมิให้ถูกจับกุมอันเกิดจากการกระทำความผิดฐานรับของโจร การกระทำของนายแหลมย่อมไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ คงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นตามมาตรา 295 ด้วย

ข้อ 7. บริษัทเข้มแข็ง จำกัด เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการรับเหมาก่อสร้าง มีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นวันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 บริษัทเข้มแข็ง จำกัด ได้ทำสัญญารับเหมาก่อสร้างอาคารแห่งหนึ่งให้บริษัทพักผ่อน จำกัด เป็นค่าจ้างทั้งหมด 40,000,000 บาท กำหนดก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน โดยบริษัทพักผ่อน จำกัด จ่ายค่าจ้างล่วงหน้า จำนวน 3,000,000 บาท ให้บริษัทเข้มแข็ง จำกัด ในวันทำสัญญา ค่าจ้างส่วนที่เหลือตกลงชำระเมื่อก่อสร้างเสร็จ

ให้วินิจฉัยว่า บริษัทเข้มแข็ง จำกัด จะต้องนำเงินค่าจ้างที่ได้รับล่วงหน้าจำนวน 3,000,000 บาท ดังกล่าว มารวมคำนวณเป็นเงินได้ของบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2549 หรือไม่ และจะต้องนำเงินค่าจ้างที่ได้รับดังกล่าว มาขึ้นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีธันวาคม 2549 หรือไม่

ธงคำตอบ

การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มาตรา 65 วรรคสอง แห่งประมวล รัษฎากรบัญญัติให้ใช้เกณฑ์สิทธิ ซึ่งมีหลักว่ารายได้หรือรายจ่ายนั้นจะต้องมีความแน่นอนที่ผู้ประกอบการมีสิทธิ จะได้รับชำระหรือมีหน้าที่ต้องจ่าย การรับเหมาก่อสร้างนั้นเป็นการให้บริการซึ่งผู้รับเหมาจะมีสิทธิได้รับค่าจ้าง ก็ต่อเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา ค่าจ้างล่วงหน้าที่บริษัทเข้มแข็ง จำกัด ได้รับจำนวน 3,000,000 บาท ดังกล่าว จึงไม่ใช่รายได้ของบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2549 บริษัทจึงไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นเงินได้ของบริษัท ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2549 (คำพิพากษาฎีกาที่ 2744/2544)

ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการให้บริการนั้นมาตรา 78/1 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ความผิดเกิดขึ้นเมื่อได้ชำระค่าบริการ ดังนั้น เมื่อบริษัทเข้มแข็ง จำกัด ได้รับชำระค่าก่อสร้างเป็นการล่วงหน้าแล้ว จำนวน 3,000,000 บาท จึงต้องนำค่าจ้างที่ได้รับดังกล่าวมาขึ้นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของ เดือนภาษีธันวาคม 2549 ด้วย

ข้อ 8. นายเที่ยงลูกจ้างเป็นโจทก์ฟ้องบริษัทค้าข้าว จำกัด นายจ้างเป็นจำเลยต่อศาลแรงงานว่า จำเลยเลิกจ้างโจทก์ โดยโจทก์มิได้กระทำความผิดเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าเสียหาย 100,000 บาท จำเลยให้การว่า จำเลยได้มีคำสั่งย้ายโจทก์ซึ่งเป็นหัวหน้างานพัสดุให้ไปดำรงตำแหน่งพนักงานพัสดุโดยให้ไปนั่งทำงานที่โกดัง 4 แต่โจทก์ไม่ปฏิบัติตาม จึงเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง จำเลยมีสิทธิเลิกจ้างได้ ในวันนัดพิจารณา โจทก์แถลงรับว่าข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยให้การ แต่โจทก์เห็นว่าคำสั่งย้ายของจำเลยเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ไม่ต้องปฏิบัติตาม

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งย้ายของจำเลยดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และการเลิกจ้างโจทก์ด้วยเหตุดังกล่าว เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่

ธงคำตอบ

คำสั่งของจำเลยซึ่งเป็นนายจ้างย้ายโจทก์ซึ่งเป็นลูกจ้างจากตำแหน่งหัวหน้างานพัสดุไปเป็นพนักงานพัสดุ เป็นการลดตำแหน่งของลูกจ้าง เมื่อไม่ปรากฏว่าลูกจ้างได้ให้ความยินยอม ย่อมเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างที่ไม่เป็นคุณแก่ลูกจ้าง ไม่ชอบด้วยมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 คำสั่งย้ายของจำเลย จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 7238-7239/2544)

เมื่อคำสั่งย้ายของจำเลยเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ก็ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม จำเลยจะอ้างว่า โจทก์ฝ่าฝืนคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้างมิได้ จำเลยเลิกจ้างโจทก์ด้วยเหตุดังกล่าวย่อมเป็นการเลิกจ้าง โดยโจทก์มิได้กระทำความผิด ถือเป็น การเลิกจ้างโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 2729/2529)

ข้อ 9. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้นางสาวแสตนตีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
แห่งหนึ่ง นางสาวแสตนตีขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยรายงานการสอบสวนทางวินัยแก่นางสาวแสตนตี
คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว นางสาวแสตนตีจึงไปยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ต่อศาลปกครองกลาง ขอให้เพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ให้นางสาวแสตนตีพ้นจากตำแหน่ง และได้
อุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ไม่เปิดเผยข้อมูลต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ศาลปกครองกลางมีคำสั่งรับคำฟ้องของนางสาวแสตนตีไว้พิจารณา ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารก็มีคำสั่งรับอุทธรณ์ของนางสาวแสตนตีไว้พิจารณาเช่นกัน คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว
เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับคำฟ้องของ
นางสาวแสตนตีไว้พิจารณา และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารก็ไม่มีอำนาจรับอุทธรณ์ของ
นางสาวแสตนตีไว้พิจารณาเช่นกัน คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเสนอเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้พิจารณา
วินิจฉัยว่า ศาลปกครองกลางมีอำนาจรับคำฟ้องของนางสาวแสตนตีไว้พิจารณาหรือไม่ และคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจรับอุทธรณ์ของนางสาวแสตนตีไว้พิจารณาหรือไม่

ให้วินิจฉัยว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ
รับพิจารณาวินิจฉัยปัญหาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งมาหรือไม่

ธงคำตอบ

คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญประเภทหนึ่ง
เพราะเป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติไว้ในส่วนที่ 1 หมวด 11
คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเป็นองค์กรที่มีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มี
ความขัดแย้งเรื่องอำนาจหน้าที่กับรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีใช้ศาลได้ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 214 แต่ปัญหาข้อแรกที่ว่า ศาลปกครองกลางมีอำนาจรับคำฟ้อง
ของนางสาวแสตนตีไว้พิจารณาหรือไม่ นั้น เป็นกรณีที่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการ
การเลือกตั้งกับศาล อันเป็นข้อยกเว้นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา
วินิจฉัยตามมาตรา 214 ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจรับพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้

ส่วนปัญหาข้อสองที่ว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจรับอุทธรณ์ของนางสาวแสตนตี
ไว้พิจารณาหรือไม่ นั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมิใช่องค์กรในหมวด 11 ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงมิใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ เมื่อกรณีตามปัญหามีได้เป็นกรณีที่มี
ความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นตามมาตรา 214
ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจรับพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้เช่นกัน

ข้อ 10. รัฐวิสาหกิจ ส. ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่จัดระบบขนส่งมวลชน ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ก. ดำเนินการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายหนึ่ง ในวงเงิน 50,000 ล้านบาท และทำสัญญาจ้างบริษัท ข. เป็นที่ปรึกษาออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างดังกล่าว เพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปตามสัญญาและหลักวิชาการ ต่อมา รัฐวิสาหกิจ ส. เห็นว่าบริษัททั้งสองผิดสัญญา จึงได้บอกเลิกสัญญาและฟ้องศาลปกครองเรียกค่าเสียหายจากบริษัททั้งสอง

ให้วินิจฉัยว่า ศาลปกครองมีอำนาจรับคดีที่ฟ้องบริษัททั้งสองนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้หรือไม่

ธงคำตอบ

รัฐวิสาหกิจ ส. ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง สัญญาที่รัฐวิสาหกิจ ส. จ้างบริษัท ก. ก่อสร้างรถไฟฟ้าสายหนึ่งจึงเป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีรถไฟฟ้าซึ่งเป็นสิ่งสาธารณูปโภคจึงเป็นสัญญาทางปกครอง ทั้งนี้ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ส่วนสัญญาที่รัฐวิสาหกิจ ส. ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองจ้างบริษัท ข. เป็นที่ปรึกษาออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างดังกล่าว เพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปตามสัญญาและหลักวิชาการ ทั้งเพื่อให้ได้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการให้บริการสาธารณะ สัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครองเช่นกัน ดังนั้น การที่รัฐวิสาหกิจ ส. ฟ้องเรียกค่าเสียหายเนื่องจากบริษัททั้งสองผิดสัญญา จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ศาลปกครองจึงมีอำนาจรับคดีที่ฟ้องบริษัททั้งสองนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้ (คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ 47/2547)